

รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

Academic Administration Model towards Excellence according to
Iddhipada 4 of Primary Schools under Phitsanulok Primary Educational
Service Area Office 2

สิทธิชัย แสนนิทา¹ ปฏิธรรม สำเนียง² และวรกฤต เกื่อนช้าง³
Sittichai Saenita, Patitham Sameng and Worakrit Thueanchang

Received: March 07, 2022

Revised: May 06, 2023

Accepted: June 11, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพบริหารงานวิชาการ 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพบริหารงานวิชาการ ประชากร จำนวน 1,217 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน 2) การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน โดยการจัดสนทนากลุ่ม และ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง เหมาะสมความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและเป็นประโยชน์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงาน

¹ โรงเรียนไทรย้อยพิทยาคม; Sai Yoi Pittayakom School

²⁻³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: sittichaisannita@gmail.com

วิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา ผลการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=.731) พิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อและการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 รูปแบบคือ 1) ด้านหลักสูตรตามหลักอิทธิบาท 4 2) ด้านการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 3) ด้านสื่อและการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลตามหลักอิทธิบาท 4 5) ด้านการนิเทศภายในตามหลักอิทธิบาท 4 6) ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักอิทธิบาท 4 และ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความถูกต้อง เหมาะสมความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติและเป็นประโยชน์ ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในดีมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=.518)

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนประถมศึกษา, หลักอิทธิบาท 4

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the conditions of academic administration; 2) to create an academic administration model towards excellence according to Iddhipada 4; and 3) to evaluate an academic administration model towards excellence according to Iddhipada 4 of primary schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. This research was divided into 3 steps: 1) in terms of studying the conditions of academic administration, there was population of 1,217 people, sample group of 291 people; 2) in the aspect of creating an academic administration model, there were 9 key informants by organizing group discussions; and 3) in evaluating academic administration models, there were 15 experts. The tool used was an evaluation form for academic administration towards excellence according to Iddhipada 4 of primary schools consisting of 4 aspects: correctness, appropriateness, possibility in practice and usefulness. Statistics used were mean and standard deviation. The results of the research found that 1) the conditions of academic administration of primary schools, overall performance results were at a high level ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=.731). Considering each aspect, it was found

that the highest average was for media and teaching, followed by education quality assurance and the lowest average was measurement and evaluation; 2) academic administration model for excellence according to Iddhipada 4 of primary schools consisted of 6 models: 1) curriculum according to Iddhipada 4; 2) teaching according to Iddhipada 4; 3) media and teaching according to Iddhipada 4; 4) measurement and evaluation according to Iddhipada 4; 5) internal supervision according to Iddhipada 4; 6) education quality assurance according to Iddhipada 4; and 3) evaluation of the academic administration model towards excellence according to Iddhipada 4 of primary schools in terms of correctness, appropriateness, possibility in practice, and usefulness. Overall, all 6 aspects had an average of very good ($\bar{X}=4.63$, S.D.=.518).

Keywords: Academic Administration, Primary School, Iddhipada 4

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กล่าวว่า การศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นการกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต (ราชกิจจานุเบกษา, 2545)

การพัฒนาความรู้ความก้าวหน้าของประเทศไทย การศึกษาถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของการพัฒนา โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของโรงเรียนต้องมีเป้าหมายชัดเจนในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียน ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานทางการศึกษาแห่งชาติและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศนั้น จะสามารถผลักดันผู้เรียนและสถานศึกษามีการพัฒนา พึ่งพาตนเองได้และสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันได้ โดยแนวทางการบริหารการจัดการโรงเรียนสู่คุณภาพ คือหลักการบริหารจัดการ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน พันธกิจโรงเรียน กลยุทธ์ของโรงเรียน เจเนอรัลของความสำเร็จ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม และบริหารผลสำเร็จอย่างสมดุลและต่อเนื่อง หลักอิทธิบาท 4 หลักธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า เป็นหลักธรรมแห่ง

ความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารตามหลักวิธีพุทธ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการ ระบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศ โดยยึดหลักพุทธธรรมทั้งหลักนิติธรรมและหลักคุณธรรมเพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก เขต 2 เพื่อยกระดับกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศได้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจึงเป็นหัวใจสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้นักเรียนและโรงเรียนสามารถมีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนได้

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลัก อิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อพัฒนางานวิชาการและสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยต้องการหาคำตอบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เป็นอย่างไร รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เป็นอย่างไรและการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลัก อิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประชากร จำนวน 1,217 คน กลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970) จำนวน 291 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพการบริหารวิชาการ โดยหาความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่น การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการมาสร้างรูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน โดยการจัดสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติและด้านความเป็นประโยชน์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จากกลุ่มตัวอย่าง ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=.731) พิจารณารายด้านพบว่า ด้านสื่อและการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D.=.723) รองลงมา ได้แก่ ด้านประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D.=.757) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D.=.704)

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประกอบด้วย 6 ด้านคือ ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตรตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านที่ 2 ด้านการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านที่ 3 ด้านสื่อและการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านที่ 4 ด้านการวัดผลและประเมินผลตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศภายในตามหลักอิทธิบาท 4 และด้านที่ 6 ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักอิทธิบาท 4

3. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านความถูกต้อง เหมาะสมความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและเป็นประโยชน์ ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในดีมาก ($\bar{X} = 4.63, S.D. = .518$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านพบว่า ด้านสื่อและการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ให้ความสำคัญการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานในโรงเรียนทำให้ผลการศึกษาสภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนยังมีรูปแบบการวัดผลและประเมินผลที่ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันและอาจยังมีความไม่ต่อเนื่องของระบบการประเมิน สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศิริ คุนาคำและคณะ (2559) พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

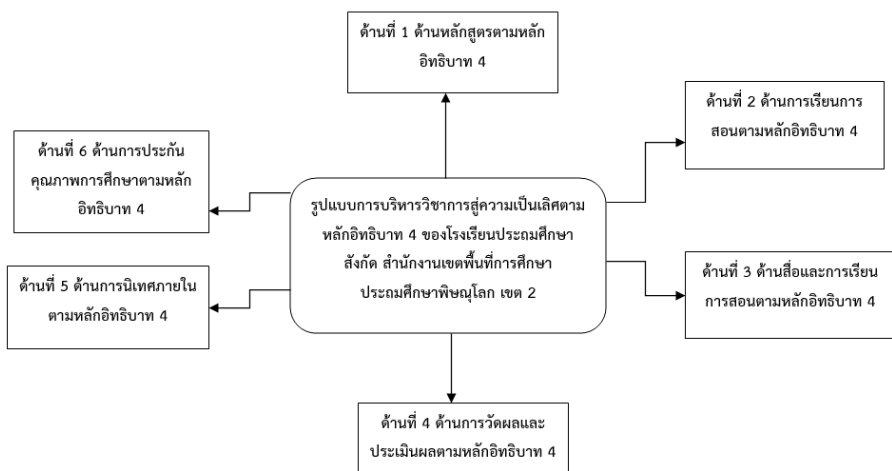
2. การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประกอบด้วย 6 รูปแบบคือ รูปแบบที่ 1 ด้านหลักสูตรตามหลักอิทธิบาท 4 รูปแบบที่ 2 ด้านการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 รูปแบบที่ 3 ด้านสื่อและการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 รูปแบบที่ 4 ด้านการวัดผลและประเมินผลตามหลักอิทธิบาท 4 รูปแบบที่ 5 ด้านการนิเทศภายในตามหลักอิทธิบาท 4 และรูปแบบที่ 6 ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้เพราะรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ซึ่งประกอบไปด้วยหลักธรรม ฉันทะ วิริยะ จิตตะและวิมังสา เมื่อนำมาบูรณาการกับหลักการบริหารวิชาการ 6 ด้าน จึงมีองค์ประกอบทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและ

ประเมินผล การนิเทศภายในและการประกันคุณภาพการศึกษา จึงจะทำให้รูปแบบมีความครบถ้วน สมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของชำนาญ บุญวงศ์ (2557) พบว่า ผลการสร้างและพัฒนาแบบ การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยกระบวนการบริหารวิชาการ ภาวะผู้นำ มีอิทธิพลตรง และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ในด้านการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษามี อิทธิพลทางอ้อมผ่านกระบวนการบริหารงานวิชาการและส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งภาวะผู้นำมีอิทธิพลตรงและส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม

3. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีและดีมาก ทั้งนี้เพราะรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 มีเนื้อหาและรูปแบบที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ ซึ่งสามารถนำไปปรับ ใช้ได้จริงสามารถสร้างประโยชน์ให้กับผู้ที่สนใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วิริยะ (2558) พบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความ เป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอสรุปองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ดังนี้



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

บทสรุปเชิงวิเคราะห์ของโมเดล

ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตรตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการดำเนินการด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง เช่น การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการอบรมด้านหลักสูตร เป็นต้น มีสร้างความตระหนัก มีความใส่ใจแก่บุคลากรและชุมชนให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจนมีการกำหนดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 2 ด้านการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ขวัญและกำลังใจในการดำเนินการของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีการกระตุ้น และสร้างความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ครูอย่างชัดเจนมีการวางแผนและดำเนินการจัดการเรียนการสอนร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบมีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 3 ด้านสื่อและการเรียนการสอน ตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความตระหนัก สร้างความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี มีการสร้างความตระหนัก สร้างความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการผลิตสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมมีการพัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้และเป็นศูนย์สื่อเทคโนโลยีอย่างชัดเจนมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 4 ด้านการวัดผลและประเมินผลตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูบุคลากรทางการศึกษาในการร่วมกันพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างเหมาะสมมีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดแนวทางการนำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอนมีการกำหนดแนวทางการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน

ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศภายในตามหลักอิทธิบาท 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนัก และสร้างความเข้าใจ ถึงความสำคัญ ด้านการนิเทศภายในแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การ

จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมในการนิเทศการศึกษาจัดระบบการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบมีการกำหนดแผนการ ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสม

ด้านที่ 6 ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักกฏธำบะ 4 ผู้บริหารสถานศึกษามี ความตระหนัก และสร้างความเข้าใจ ถึงความสำคัญ ในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม และสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการประกันคุณภาพ มีการประชุมสัมมนาเพื่อ สร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการกำหนดนโยบายในการ พัฒนาส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักพุทธธรรมภายในสถานศึกษา อย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ควรมีการกำหนด นโยบายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลัก พุทธธรรม
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ควรนำผลการวิจัย ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายที่จะส่งเสริมในด้านการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตาม หลักพุทธธรรมเชิงบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. กำหนดรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักพุทธ ธรรมให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาอย่างเหมาะสม
2. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักพุทธธรรมในสถานศึกษา
3. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สู่ความเป็นเลิศตามหลักพุทธธรรมในแผนปฏิบัติการในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ชำนาญ บัญวงศ์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประภาศิริ คุณาคำและคณะ. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(2), 58-70.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (3). (2545, 19 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 119 ตอนที่ 123ก, หน้า 16.
- สุชาติ วิริยะ. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.